

“Thà chặt một cành sâu cho cây xanh tốt”

Không chỉ lấy đức trị để giáo dục, răn đe, động viên mọi người, Chủ tịch Hồ Chí Minh còn chú trọng ban hành các quy định pháp luật để xử lý các hành vi sai lệch. Một tháng sau ngày lập nước, ngày 17.10.1945, Hồ Chí Minh đã gửi thư cho UBND các kỳ, tỉnh, huyện và làng, nêu rõ 6 căn bệnh cần đề phòng là: Tráί phép, cậy thế, hủ hóa, tư túng, chia rẽ, kiêu ngạo. Người phê bình: “Lấy của công dùng vào việc tư, quên cả thanh liêm. Ông ủy viên đi xe hơi, rồi bà ủy viên, cho đến các cô các cậu ủy viên cũng dùng xe hơi của công. Thử hỏi những hao phí đó ai phải chịu?... Chúng ta phải ghi sâu những chữ công bình, chính trực vào lòng”. Ngày 27.11.1945, Chủ tịch Hồ Chí Minh ký Sắc lệnh ấn định hình phạt tội đưa và nhận hối lộ. Ngày 26.1.1946, Người ký Quốc lệnh khép tội tham ô, trộm cắp của công vào tội tử hình. Trong trả lời chất vấn của Quốc hội vào năm 1946, Người nói: “Chính phủ hết sức làm gương, nếu làm gương không xong thì sẽ dùng pháp luật mà trị những kẻ hối lộ, đã trùg trị, đang trùg trị và sẽ trùg trị cho kỳ hết”.

Người rất kiên quyết với những hành vi vi phạm pháp luật và trùg trị nghiêm khắc dù kẻ phạm tội ở cương vị nào. Trong kháng chiến chống thực dân Pháp, Bác từng y án tử hình đại tá quân nhu Trần Dụ Châu vì tội tham ô, lợi dụng xương máu của anh em chiến sĩ để lo việc cá nhân. Đến năm 1964, Thứ trưởng Bộ Nông nghiệp Trương Việt Hùng vì có bồ bịch mà đầu độc vợ, Bác đã quyết định y án tử hình, vì “Thà chặt một cành sâu cho cây xanh tốt”.

Kỷ cương phép nước nghiêm được như vậy là do con người hay do pháp luật? Thực ra là cả hai, nhưng trước tiên do con người. Những ngày đầu giành chính quyền, mới chỉ có Hiến pháp chứ chưa được cụ thể hóa bằng luật pháp, ở các làng quê vẫn dùng hương ước là chính. Nhưng con người từ thân phận nô lệ trở thành người làm chủ, họ trân trọng quyền làm chủ của mình, sau đó, họ nhìn vào gương cán bộ để làm theo. Có thể nói, thời kỳ đó, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã tạo dựng được hệ thống cán bộ từ Trung ương đến cơ sở đều gương mẫu, hết lòng vì sự nghiệp chung. Trong chiến đấu, những cán bộ cấp cơ sở như đại đội trưởng, tiểu đoàn trưởng... luôn nêu cao tinh thần “hy sinh trước, hưởng thụ sau”. Có những người như thế thì làm sao chúng ta không làm nên chiến thắng? Kỷ cương đã được chuyển hóa thành sự tin tưởng giữa cấp trên với cấp dưới, giữa nhân dân với chính quyền. Nếu chúng ta còn sự tin yêu đó, chúng ta sẽ chiến thắng, mất cái đó sẽ gặp khó khăn. Đó không phải triết lý cao siêu, nhưng phải đến khi thành người lính, tham gia kháng chiến chống Mỹ, tôi mới hiểu được. Đơn giản nhưng cực kỳ khó làm.

Thời buổi hội nhập, công nghệ thông tin phát triển như hiện nay, chuyện bé bằng móng tay cũng có thể lan ra toàn thế giới ngay lập tức. Một việc tốt không sợ người ta không biết, ngược lại, một việc làm khuất tất cũng không thể dùng bàn tay che nổi mặt trời. Vì thế, người đứng đầu phải là tấm gương, sống mẫu mực, liêm chính. Uy tín hay không là ở đó chứ không phải chức quyền đang nắm giữ.